

חוק חסכון חובה, תשכ"ב-1962 *

הגדרות

1. בחוק זה –

(1) תהא לכל מונח המשמעות שיש לו בפקודת מס הכנסה ¹ (להלן – הפקודה), אם אין כוונה אחרת משתמעת;

(2) "הכנסה כוללת" – סך כל הכנסתו של יחיד מן המקורות המפורשים בסעיף 2 ו-3 לפקודה, לרבות ריווח-הון החייב במס ולרבות הסכום הפטור לפי סעיף 10 לפקודה ובניכוי הסכומים המפורשים בסעיפים 17–29, וסעיף 43 לפקודה, אך למעט –

(א) הכנסה הפטורה ממס;

(ב) הכנסה לפי סעיף 2 (3) לפקודה;

(ג) הכנסה מריבית או מדיבידנד שלגביה ניתנת הנחה ממס לפי כל דין;

(ד) הכנסה של תושב-חוץ מהמקורות המפורשים בפסקאות (4) ו-(5) לסעיף 2 לפקודה;

(3) "שומה סופית" – שומה או צו לפי סעיף 152 לפקודה, שאינם ניתנים עוד להשגה או לערעור.

החייב בחסכון ושיעוריו

2. (א) יחיד יהא חייב בחסכון, מהכנסתו הכוללת בשנת המס 1962, שייגבה על ידי המדינה, בסכומים כמפורט להלן:

(1) יחיד שאינו זכאי לניכוי בעד אשה לפי סעיף 37 לפקודה ובעד ילד לפי סעיף 40 לפקודה יחסוך מהכנסתו הכוללת העולה על 2,700 לירות:

(א) על כל 12 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על

2,700 לירות ואינה עולה על 3,900 לירות – 80 אגורות

(ב) על כל 18 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על

3,900 לירות ואינה עולה על 5,700 לירות – 80 אגורות

(ג) על כל 36 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על

5,700 לירות ואינה עולה על 11,100 לירות – 80 אגורות

(ד) על כל 48 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על

11,100 לירות ואינה עולה על 15,900 לירות – 80 אגורות

(ה) על כל 60 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על

15,900 לירות – 80 אגורות;

(2) יחיד הזכאי לפי סעיף 37 לפקודה לניכוי בעד אשה ואינו זכאי לניכוי לפי סעיף 40 לפקודה בעד ילד יחסוך מהכנסתו הכוללת העולה על 3,300 לירות:

(א) על כל 12 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על

3,300 לירות ואינה עולה על 4,500 לירות – 80 אגורות

(ב) על כל 18 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על

4,500 לירות ואינה עולה על 6,300 לירות – 80 אגורות

* נתקבל בכנסת ביום ח' באב תשכ"ב (8 באוגוסט 1962); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 523, תשכ"ב, עמ' 260.

¹ דיני מדינת ישראל 6, נוסח חדש, עמ' 120.

- (ג) על כל 24 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 6,300 לירות ואינה עולה על 7,500 לירות — 80 אגורות
- (ד) על כל 36 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 7,500 לירות ואינה עולה על 11,100 לירות — 80 אגורות
- (ה) על כל 48 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 11,100 לירות ואינה עולה על 15,900 לירות — 80 אגורות
- (ו) על כל 60 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 15,900 לירות — 80 אגורות;
- (3) יחיד הזכאי לפי סעיף 40 לפקודה לניכוי בעד ילד אחד יחסוך מהכנסתו הכוללת העולה על 3,720 לירות:
- (א) על כל 12 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 3,720 לירות ואינה עולה על 5,160 לירות — 80 אגורות
- (ב) על כל 18 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 5,160 לירות ואינה עולה על 7,500 לירות — 80 אגורות
- (ג) על כל 36 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 7,500 לירות ואינה עולה על 11,100 לירות — 80 אגורות
- (ד) על כל 48 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 11,100 לירות ואינה עולה על 15,900 לירות — 80 אגורות
- (ה) על כל 60 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 15,900 לירות — 80 אגורות;
- (4) יחיד הזכאי לפי סעיף 40 לפקודה לניכוי בעד שני ילדים יחסוך מהכנסתו הכוללת העולה על 4,020 לירות:
- (א) על כל 12 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 4,020 לירות ואינה עולה על 6,060 לירות — 80 אגורות
- (ב) על כל 18 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 6,060 לירות ואינה עולה על 7,500 לירות — 80 אגורות
- (ג) על כל 36 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 7,500 לירות ואינה עולה על 11,100 לירות — 80 אגורות
- (ד) על כל 48 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 11,100 לירות ואינה עולה על 15,900 לירות — 80 אגורות
- (ה) על כל 60 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 15,900 לירות — 80 אגורות;
- (5) יחיד הזכאי לפי סעיף 40 לפקודה לניכוי בעד שלושה ילדים או יותר יחסוך מהכנסתו הכוללת העולה על 4,500 לירות:
- (א) על כל 12 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 4,500 לירות ואינה עולה על 6,900 לירות — 80 אגורות
- (ב) על כל 24 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 6,900 לירות ואינה עולה על 9,300 לירות — 80 אגורות
- (ג) על כל 36 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 9,300 לירות ואינה עולה על 11,100 לירות — 80 אגורות

- (ד) על כל 48 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 11.100 לירות ואינה עולה על 15.900 לירות — 80 אגורות
- (ה) על כל 60 לירות מהכנסתו הכוללת העולה על 15.900 לירות — 80 אגורות.

(ב) אשה שחישב המס על הכנסתה נערך לפי הוראות סעיף 66 לפקודה תהא חייבת בחסכון בנפרד בסכומים כמפורט בסעיף קטן (א) 1; הכנסתה לא תצורף להכנסת בעלה לענין החסכון שהוא חייב בו, והוא לא ייחשב כזכאי לניכוי בעד אשה לענין סעיף קטן (א) 1 ו-2.

3. (א) הכנסה כוללת של קיבוץ לענין סעיף זה — הכנסה כוללת כמשמעותה בסעיף 1 (2), אלא שבמקום יחיד קרי קיבוץ, ולרבות הכנסות שהקיבוץ חייב עליהן במס לפי סעיף 56 לפקודה.

הוראות מיוחדות לגבי חברי קיבוץ

(ב) כל שני יחידים שהיו חברי קיבוץ ביום כ"ח בסיון תשכ"ב (30 ביוני 1962), יהיו חייבים בחסכון — כאילו היו משפחה של איש ואשה (להלן — משפחה) שהוראות סעיף 66 לפקודה אינן חלות עליה ושיש לה ילדים כמספר היוצא מחילוק מספר כלל הילדים של חברי הקיבוץ למספר כלל המשפחות.

(ג) ההכנסה שממנה תחסוך כל משפחה כאמור בסעיף 2, תהא הסכום היוצא מחילוק ההכנסה הכוללת של הקיבוץ במספר כלל המשפחות; סכום החסכון שכל משפחה חייבת בו ישולם על ידי הקיבוץ.

(ד) על חשבון החסכון שחברי הקיבוץ חייבים בו, כאמור בסעיף זה, ישלם הקיבוץ שלוש מקדמות שוות בתאריכים הנקובים בסעיף 8 (א); הסכום הכולל של המקדמות יהיה כסכום הכולל של החסכון שחברי הקיבוץ היו מתחייבים בו, אילו חולקה, לפי סעיף זה, הכנסתו הכוללת של הקיבוץ — למעט ריווח הון החייב במס, הכנסת עבודה, הכנסה לפי סעיף 2 (5) לפקודה ודמי מפתח — שנקבעה לו בשומה סופית לשנת המס המאוחרת ביותר לפני כ"ח באייר תשכ"ב (1 ביוני 1962).

(ה) הוראות הסעיפים הקטנים (ג) ו-(ד) לסעיף 8 יחולו בשינויים המחוייבים לפי הענין.

4. (א) יחיד שאיננו חייב בתשלום מס לשנת המס 1962 — פטור מהחסכון.

פטורים

(ב) יחיד שבשנת המס 1962 מלאו לו 65 שנה, ובאשה — 60 שנה, ואשר הכנסתו הכוללת אינה עולה על 3.720 לירות — פטור מהחסכון.

5. (א) סכומי החסכון ישאו ריבית בשיעור של 4% לשנה — לגבי מי ששילם את המקדמות בשיעורים ובמועדים הקבועים בסעיף 8 ומי שנוכה ממנו החסכון כאמור בסעיף 7 — החל מיום ז' בניסן תשכ"ג (1 באפריל 1963) ולגבי מי ששילם את החסכון או מי שנוכה ממנו החסכון אחרי המועדים האמורים — החל מיום י"ט בניסן תשכ"ד (1 באפריל 1964).

החסכון ישא ריבית

(ב) הריבית תהיה פטורה ממס.

- (1) "מדד יוקר המחיה" — כמשמעותו בחוק מילווה בטוחון, תשי"ז-1956;²
- (2) "מדד יסודי" — לגבי מי שזכאי לקבל ריבית החל מיום ז' בניסן תשכ"ג (1 באפריל 1963) — מדד יוקר המחיה שיתפרסם לדצמבר 1962, ולגבי מי שזכאי לריבית החל מיום י"ט בניסן תשכ"ד (1 באפריל 1964) — מדד יוקר המחיה שיתפרסם לדצמבר 1963;
- (3) "מדד חדש" — המדד שיתפרסם לדצמבר שלפני הגיע מועד החזרתו של חלק פלוני מהחשכון.

(ב) החשכון והריבית עליו יהיו צמודים למדד יוקר המחיה; התברר בעת החזרתו של חלק פלוני מהחשכון והריבית עליו כי המדד החדש עולה על המדד היסודי, יוחזרו אותו חלק והריבית עליו כשהם מוגדלים באופן יחסי לשיעור העליה על המדד החדש.

תשלום החשכון
מהכנסה לפי
סעיף 2 (2) ו- (5)

7. (א) כל אדם האחראי לתשלום הכנסת עבודה או הכנסה לפי סעיף 2 (5) לפקודה, לחדשים אוגוסט 1962 עד מרס 1963, שאינה הכנסתו של מי שפטור מהחשכון לפי סעיף 4, ינכה ממנה את החשכון החל על היחיד לפי סעיף 2, באופן ובסכומים שייקבעו.

(ב) על אף האמור בסעיף 2 ובסעיף קטן (א) של סעיף זה, מי שמנכים מהכנסתו לפי תקנה 5 לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת), תשי"ז-1957,³ כפי שהיא ביום תחילתו של חוק זה, מס בשיעור 25% מהמשכורת, ינוכה לו ממנה סכום נוסף על חשבון החשכון, בשיעור של 3% מההכנסה שממנה מנוכה המס.

(ג) הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יחולו גם על המדינה.

(ד) מי שנוכה ממנו חשכון לפי סעיף זה רשאי, תוך חדשיים מיום שניתנה לו תעודת החשכון, לבקש, בטופס שנקבע, כי יוחזר לו כל סכום שנוכה ממנו והוא איננו חייב בו, אם אותו סכום עולה על עשרים לירות; הגובה הראשי יחזיר למבקש את החשכון שנוכה ממנו והוא איננו חייב בו, ובלבד שהמבקש המציא את תעודת החשכון שניתנה לו.

(ה) סכום החשכון שנוכה מהכנסת יחיד לפי סעיף קטן (ב) ועל פי התקנות שהותקנו לפי סעיף קטן (א), בניכוי הסכום שהוחזר לפי סעיף קטן (ד), הוא סכום החשכון שאותו יחיד חייב בו על ההכנסה ממנה נוכה כאמור, כאילו נקבע על פי שומה סופית לגבי שנת המס 1962.

תשלום החשכון
מהכנסה אחרת

8. (א) יחיד שנעשתה לו שומה סופית לגבי שנת מס שלפני שנת המס 1962, ישלם על חשבון החשכון מהכנסה שאינה הכנסת עבודה או הכנסה לפי סעיף 2 (5) לפקודה, שלוש מקדמות שוות כמפורט בסעיף קטן (ב), בתאריכים כ"א באלול תשכ"ב (20 בספטמבר 1962), כ"ג בחשון תשכ"ג (20 בנובמבר 1962) וכ"ר בשבט תשכ"ג (20 בפברואר 1963).

(ב) הסכום הכולל של המקדמות שיהיה חייב בהם לפי סעיף קטן (א) יהיה כסכום החשכון שאותו יחיד היה מתחייב בו לפי סעיף 2, על הכנסתו הכוללת, למעט ריווח הון החייב במס ולמעט הכנסת עבודה, הכנסה לפי סעיף 2 (5) לפקודה ודמי מפתח, שנקבעה לו

² ס"ח 210, תשי"ז, עמ' 8.

³ ק"ת 693, תשי"ז, עמ' 1248.

בשומה סופית לגבי שנת המס שתאריכה הוא המאוחר ביותר ושנעשתה עד ליום כ"ח באייר תשכ"ב (1 ביוני 1962).

(ג) סעיף 180 לפקודה לא יחול על מקדמות לפי סעיף זה.

(ד) סכום החסכון שיחיד יהא חייב בו לפי חוק זה ייקבע לאחר שתיעשה השומה הסופית לגבי שנת המס 1962 ועל פיה, ואולם אם לא נעשתה לגבי יחיד פלוני שומה סופית כאמור עד כ"ז באדר תשכ"ה (1 במרס 1965), יהיה סכום החסכון שאותו יחיד חייב בו הסכום הכולל שאותו יחיד חייב בתשלומו כמקדמות לפי סעיף קטן (ב).

9. כספי החסכון יופקדו על ידי שר האוצר בבנק ישראל ולא ישתמשו בהם לכל צורך שהוא, פרט להחזרתם לחוסכים, או, לאחר שהוצאו תעודות חסכון – לבעלי תעודות החסכון.

הפקדת כספי
החסכון

10. (א) תעודות חסכון על סכום החסכון והריבית יינתנו –

תעודות חסכון

(1) לגבי החסכון שנוכה לפי סעיף 7 – תוך שנת המס 1963;

(2) לגבי חסכון ששולם לפי סעיף 8 – לאחר עריכת השומה הסופית של החוסך לשנת המס 1962, אך לא יאוחר מיום כ"ז באדר תשכ"ה (1 במרס 1965).

(ב) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע את ההוראות והתנאים שיחולו על התעודות, ובין השאר הוראות בדבר סכומיהן, צורתן, סחירותן ודרכי פדיון; וכן רשאי שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע כללים בדבר השימוש ביתרות החסכון שסכומן קטן מהערך הנקוב הנמוך ביותר של תעודת חסכון.

11. (א) בנק ישראל יחזיר את החסכון בארבעה שיעורים שנתיים שווים, יחד עם הריבית, בראשון לאפריל של כל שנה, החל מיום י"א בניסן תשכ"ו (1 באפריל 1966).

החזרת החסכון

(ב) יחיד שסך כל החסכון שנוכה ממנו לפי סעיף 7 אינו עילה על 8 לירות, או שסך כל המקדמות ששילם לפי סעיף 8 לא עלה על הסכום האמור, יוחזרו לו החסכון האמור או המקדמות תוך שנת המס 1963.

(ג) נפטר יחיד יוחזר חסכונו לבן זוגו, ואם לא השאיר בן זוג – למי שזכאי לו, תוך שלושה חדשים מיום שהוגשה בקשה לכך, ובלבד שלא יוחזר לפני י"ג בתשרי תשכ"ד (1 באוקטובר 1963).

12. באין הוראה אחרת בחוק זה, יחולו הוראות הפקודה על ביצוע חוק זה כאילו היה החסכון מס.

תחולת הפקודה

13. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל דבר הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות

14. תחילתו של חוק זה ביום קבלתו בכנסת.

תחילה

לוי אשכול
שר האוצר

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

קדיש לוי
יושב ראש הכנסת
ממלא מקום נשיא המדינה